תמצית הדף היומי

פרשת בלק

יומא ע- עו

דף ע

גולל ס"ת ומניחו בחיקו ואומר יותא ממה שקראתי לפניכם כתוב כאן וקורא בע"פ פרשת המוספין ולא גוללין מפני טורח ציבור, **ולא מייתי ס"ת אחרינא** דחד גברא בתרי ספרי איכא פגמא, א"נ משום ברכה שאי"צ. * **מברך שמונה ברכות** ואומר בסוף בסוף רנה תחינה ובקשה וחותם בשומע תפילה. * **הרואה פר ושעיר הנשרפין** אינו רואה כה"ג כשקורא, ולא מפני שאינו רשאי, דס"ד דאין מעבירין על המצות, קמ"ל שהיתה הדרך רחוקה ומלאכת שניהן שוה. * **אחר שקורין בתורה הסידור הוא:** בגדי זהב לאילו ואיל העם ואימורי חטאת, בגדי לבן להוצאת כף ומחתה, בגדי זהב לתמיד של בין הערבים, ואח"כ לבש בגדי עצמו ולווהו עד ביתו ויו"ט עשה לאוהביו בשעה שיצא בשלום * **סדר ההקרבה: לר"א** אליבא דתנא דבי שמואל עושה אילו ואיל העם ואימורי חטאת אחר טבילה שלישית, אך פר העולה וז' כבשים ושעיר הנעשה בחוץ עם תמיד של בין הערבים דיש לעשות הכתוב בתו"כ ואח"כ הכתוב בחומש הפקודים, **אך לר"ע** אליבא דתוספתא פר העולה וז' כבשים קרב עם תמיד של שחר [דכתיב מלבד עולת הבוקר אשר לעולת התמיד] ואח"כ עבודת היום, שעיר הנעשה בחוץ, אילו ואיל העם, אימורי חטאת, ואח"כ תמיד של בין הערבים, אך כיון דכתיב נמי ויצא ועשה את עולתו דמשמע דיש לחלקם, **לכך לר"י** אחד מהכבשים מקריב עם תמיד של שחר וששה בין הערבים שמא יחלש, **ולר"א בר"ש** ששה בשחר ואחד בין הערבים שמא יתעצל. * **לרבי איל אחד** הוא הקרב ביוהכ"פ הוא האמור בחומש הפקודים **דכתיב אחד, ולראב"ש היו שנים,** ואחד אתי למיוחד שבעדרו, **אך רבי** יליף לה ממבחר נדריך וצריכי לחובה ונדבה.

דף עא

כל הפרשה נאמרה על הסדר חוץ מפס' דהוצאת כף ומחתה שצריך להיות אחר הקרבת האילים דגמירי שהיו חמש טבילות וי' קידושין, או משום שנאמר אשר לבש שלבש כבר, **ואין לומר דקראי כתיבי כסדר** ומפסיק בשעיר מוסף שנעשה בחוץ משום שנאמר ויצא ועשה את עולתו והיינו ביציאה הראשונה, **ומיהו הקטרת האימורים** כתובה לפני שריפת הפר ונעשית לאחריו [דהרואה כה"ג כשקורא אינו רואה פר ושעיר, ואח"כ מקטירים האימורים] והטעם שנאמר והמשלח והשורף דכמו שהשילוח מעיקרא שנאמר יעמד חי וזה רק עד מתן דמים, ה"נ שריפת הפר והשעיר נעשית מעיקרא. * **למחרת אומר המשלח לכה"ג כשפגשו בשוק** 'אישי כה"ג עשינו שליחותך', **וכפגשו בביתו** אומר מחיה חיים [היינו הקבה"] עשינו שליחותו. * **רבנן דפומבדיתא כשנפרדו** אמרו מחיה חיים יתן לך חיים וכו'. * **אתהלך לפני ה' בארצות החיים** זה מקום שווקים [מצוי לקנות מזונות]. * **'שנות חיים'** אלו שנותיו של אדם שמתהפכות לטובה [עני שנעשה עשיר]. * **אליכם אישים אקרא: א.** ת"ח הדומין לנשים ועושין גבורה כאנשים. **ב.** המנסך גרונם של ת"ח יין [לשון קרבן אשה]. * כשתורה פוסקת מזרעו ישא בת ת"ח. * כהן הדיוט משמש בכתנת מכנסים מצנת ואבנט, ומוסיף עליו כה"ג חשן אפוד מעיל וציץ. * **בכמה חוטין כפלו את בגדי הכהונה והפרוכת: א. הנאמר בהן שש חוטן כפול ששה** שחמשה פעמים נאמר שש והטעם: א. חד לגופיה שיהא מפשתן דילפינן מבד שעולה מהקרקע בנפרד ומתפצל רק בכתיבה בשונה מצמר, או דילפינן מפארי פשתים דיחזקאל וגמרא גמירי לה ואסמכא אקרא. ב. לחוטן כפול ששה. ג. שזורין. ד. לשאר בגדים [היינו המעיל]. ה. לעכב. **ב. משזר שמונה** וזהו רימוני תכלת ארגמן ותולעת שני שבשולי המעיל דילפינן דיהיו כד' חוטין מפרוכת, א"נ מאבנט [בגד מבגד לאפוקי פרוכת דאהל הוא], **וליכא למילף מהחושן שחוטן כפול כח'** משום: א. אין דנין דבר שאין בו זהב מדבר שיש בו. ב. דכתיב בחושן 'תעשנו' לזה ולא לאחר. ג. כתיב ברימונים 'ועשית' שיהיו עשיותיו שוות. **ג. מעיל יב'** שנאמר כליל תכלת והיינו גדיל מחוט כפול ששה שיש לכופלו. **ד. פרוכת כד'** שיש בה ד' מינים וכל מין כפול שש. **ה. חושן ואפוד כח'** דאיכא ד' מינים של שש הרי כד', וזהב ארבעה הרי כח, וידעינן שהזהב ארבע ולא ששה מקרא דקצץ פתילים [פתילים משמע שנים וכשקוצץ כל אחד לשנים הוי ד'], **או משום דכתיב** לעשות בתוך התכלת דמשמע שצריך לערב בכל מין, ובעי שעשיותיו יהיו שוות.

דף עב

המקרע בגדי כהונה לוקה שנאמר לא יקרע [וליכא למימר דנעביד שפה דלא כתיב שלא יקרע], וכן המזיח חושן מאפוד והמסיר בדי הארון לוקה, ומייתי שהיו מתפרקין ואינם נשמטין [שהיו עבים בראשיהם]. * **עצי שיטים עומדים: א.** עומדין דרך גדילתן. **ב.** מעמידים את ציפויין. **ג.** עומדים לעולמים. * **בגדי השרד: א.** אלמלא בגדי כהונה לא נשתייר שריד. **ב.** גורדין אותן כברייתן ומשרדין מהם מעשה מחט בבית יד הנארגת בפ"ע [ומגעת עד פיסת היד]. * **ג' ארונות עשה בצלאל: אמצעי של עץ** תשעה, **פנימי של זהב** שמונה, **וחיצון של זהב** עשרה ומשהו, או אחד עשר ומשהו למ"ד שעביו טפח ומשהו בשביל הזר. * **ג' כתרים הם: מזבח** נטלו אהרן, **שולחן** נטל דוד, **ארון** כתר כהונה מונח לכל הרוצה לטלו וחשוב הוא שנאמר בי מלכים ימלוכו. * **כתיב זר וקרינן זר** זכה נעשה לו זיר, ואם לאו זרה הימנו. * **כתיב ועשית לך ארון וכתיב ועשו ארון** מכאן שבני עירו של ת"ח יעשו מלאכתו. * **מבית ומחוץ תצפנו** שיהא תוכו של ת"ח כברו, **ואם לאו** נקרא נתעב. * אוי לת"ח העוסקין בתורה ואין בהם ירא"ש, וכמי שאין לו חצר ועושה שער, ויורשים תרתי גיהנם. * **'אשר שם משה'** זכה נעשית לו סם חיים, ואם אין אומן לה נעשית לו סם המות. * זכה משמחתו [פקודי ה' ישרים משמחי לב] לא זכה צורפתו [אמרת ה' צרופה], **ולר"ל** זכה צורפתו לחיים ואם לאו למיתה. * **יראת ה' טהורה** זה הלומד תורה בטהרה שנושא אשה ואח"כ לומד תורה. * **עדות ה' נאמנה** להעיד בלומדיה מי קיים. * **מעשה רוקם ומעשה חושב** שרוקמים במקום שחושבים, **ומעשה רוקם** במחט ופרצוף אחד, **ומעשה חושב** באריגה ושתי פרצופים.

דף עג

בגדים שכה"ג משמש בהם משוח מלחמה משמש בהם, והקושיות: א. בנו של משוח מלחמה אינו משמש תחתיו שנאמר ילבשם הכהן תחתיו מבניו אשר יבא אל אהל מועד, **ואם איתא דמשמש בח' בגדים האי נמי חזי,** ודחי דעיקר משיחתו למלחמה ולא לאהל מועד. **ב.** משוח אינו משמש בד' בגדים [מעלין בקודש ואין מורידין] ככהן הדיוט ולא בח' בגדים ככה"ג, **ודחי' דהתם משום איבה** אך מדאו' חזי. **ג. כה"ג יתר על כהן הדיוט:** בפר כהן משיח, פר הבא על כל המצות, פר יוה"כ, עשירית האיפה, לא פורע, לא פורם מלמעלה, לא מטמא לקרוביו, מצווה על הבתולה, מוזהר על האלמנה, מחזיר את הרוצח, מקריב אונן ואינו אוכל, חולק ומקריב בראש, משמש בח' בגדים, פטור על טומאת מקדש, כל עבודות יוה"כ כשרות רק בו, **ומבואר** דאף דלית ליה איבה דקסבר שנוהג במשוח שעבר מלבד פר יוה"כ ועשירית האיפה, בכ"ז קאמר דמשוח נוהג רק באיסור פריעה, פרימה, טומאת קרובים, אלמנה, בתולה, ופליגי אי מחזיר את הרוצח, **ומשני'** דלית ליה איבה בדכוותיה [משוח שעבר היה גדול כמותו] אך במשוח מלחמה דזוטר מיניה חושש לאיבתו. לרבין משוח מלחמה נשאל בהם אך אינו משמש בהם. * **דיני האורים ותומים: א.** השואל פניו כלפי הנשאל [כהן], ופני הנשאל כלפי שכינה [אורים ותומים ושם המפורש]. **ב.** פליגי האם אומר **כה אמר ה'** עלה והצלח. **ג. ושאל לו** ששואל בשקט, לא בקול ולא בהרהור כחנה. **ד.** לא שואלים על שני דברים ואם שאל מחזירים לו רק על אחד [הראוי להיות ראשון, ודוד שאל שלא כסדר דתחילה הירד ואח"כ היסגירוני], ואם הוצרך הדבר מחזירין לו שנים. **ה.** גזירת אורים ותומים אינה חוזרת כגזירת נביא [אורים ותומים שמאירין ומשלימים דבריהם], ובגבעת בנימין לא השלימו דהם לא ביחנו אם לנצח או להתנצח. **ו. לר' יוחנן** האותיות בולטות **ולר"ל** מצטרפות ובכ"ז בעי כהן מדבר ברוה"ק ושכינה עמו דסיועי מסייע בהדיהו. **ז.** כתוב בחושן אברהם יצחק ויעקב ושבטי ישורון שיהא כל כב' אותיות. **ח.** שואלים למי שהציבור צריך והיינו מלך ומשוח מלחמה וסנהדרין.

דף עד

חצי שיעור: לר' יוחנן אסור מה"ת דחזי לאיצטרופי, **ולר"ל** מותר דליכא אכילה. **והשמועות: א.** במשנתנו אמרינן דיוה"כ 'אסור' באכילה ושתיה **וקשיא** דהרי ענוש כרת, **ומתרצינן** דאתי לחצי שיעור ואף ר"ל מודה דאסור מדרבנן, ולקמן אמרינן דאסור קאי רק על רחיצה וסיכה. **ב.** הנשבע שלא יאכל ואכל נבילות חייב ור"ש פוטר, **וקשה** דהא נשבע ועומד הוא [והוי כנשבע לקיים את המצוה שפטור], **ומפרשינן דלר' יוחנן** מיירי בכולל דברים המותרים עם דברים האסורים, **ולר"ל** מיירי במפרש שנשבע על חצי שיעור ואליבא דרבנן [או דמיירי אף בסתם ואליבא דר"ע דאדם אוסר עצמו בכל שהוא], וחייל אף דאסור מדרבנן כיון שמותר מן התורה, אך מי שפסול להעיד [והיינו מלך או משחק בקוביא] פטור מקרבן שבועת ביטוי כיון דלאו בר הגדה הוא. **ג. לר"ל** מה שאמרו בברייתא דכוי וחצי שיעור ילפינן לאזהרתן מכל חלב [וכל משמע כל שהוא] זהו אסמכתא בעלמא, דהרי כוי ספיקא ומי איצטריך קרא לאתויי ספיקא, **ודחי** דטעמא דכוי משום דהוי בריה בפ"ע. * **מהו תענו את נפשותיכם: א.** אמרינן דאי"צ לישב בחמה או בצינה כדי שיצטער דעינוי הוקש למלאכה דהוי בשב ואל תעשה, **וכן אי"צ להשאר בשמש אם כבר ישב** דומיא דמלאכה דלא חילקת בה. **ב. תניא אידך** דילפינן מכל מלאכה לא תעשו- ועניתם, דהעינוי אינו בחמה או צנה אלא דומיא דמלאכה שחייבין עליו במקום אחר, אף ענוי נפש שחייבין עליו במקום אחר והיינו פגול ונותר, **ומייתי דתענו ועניתם** הוי ריבוי לטבל שאינו בכרת, נבילה שאינה במיתה, חולין שאינם בלאו, תרומה שהיא בקום ואכול, וקדשים שהם בבל תותירו, **ואין לדחות דתענו היינו עינוי עריות** כיון דכתיב והאבדתי את הנפש היינו עינוי שיש בו אבידת נפש כאכילה ושתיה. **ג. לתנא דבי ר' ישמעאל** ילפינן לעינוי נפש **מגז"ש מויענך וירעיבך דמן,** ולא ילפינן מעינוי תשמיש דבנות לבן להו"א דענוי דיחיד הוא, ודחי דנילף מפרישות דרך ארץ דמצרים, **ומסיק דעינוי בידי אדם הוא,** ויליף יוה"כ דענוי בידי שמים, מעינוי מן דבידי שמים.

דף עה

המאכילך מן במדבר למען ענותך: א. משום דאין פת בסלו. **ב.** שאכלו בלא לראות וכסומין שאינם שבעים, ומי שיש לו סעודה שיאכלנה ביום, דטוב מראה עינים מהלך נפש [ולר"ל אתי דטוב מראה עינים באשה מגוף המעשה]. * **כי יתן בכוס עינו** דהמשתכר כל העריות דומות עליו כמישור, **א"נ** ממון העולם היתר לו. * **דאגה בלב איש ישיחנה** היינו מדעתו או ישיחנה לאחרים. * **ונחש עפר לחמו** היינו בטעם שטועם במעדני עולם, **או** שלא מתישבת דעתו עד שיאכל עפר, וה' קיללו ותמיד מזונותיו עמו [ודלא כדרך בנ"א שיורד עמו לחייו, וכן כנען אוכל ושותה מרבו, ואשה הכל רצין אחריה, ואדמה הכל ניזונין הימנה]. * **זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים חינם: פליגי אי מיירי בדגים** שהיו להם מההפקר [הקבה"ה מזמין להם דגים קטנים בכדיהם], **או עריות** שנאסרו בהם וזהו בוכה למשפחותיו, **וקרא דגן נעול** קאי על הנך דאסירי במצרים [שהיו אסורות לבני נח אלו שבמיתה, והן בכו על הנוספות]. * **זכרנו את הקישואים והאבטיחים** פליגי אם לא טעמו כלל, או שהיה רק טעמן בלא ממשן. * **המן כזרע גד לבן: א.** עגול כגיד [דומה לזרע פשתן בגבעולין] ולבן כמרגלית. **ב.** דומה להגדה שמושכת לבו של אדם. **ג.** מגיד לישראל מי בן ט' לראשון ומי בן ז' לאחרון וכן במכירת עבד ואשה שסרחה [שהיה המן יורד עם מי שהצדק עמו]. **ד. לבן-** שמלבין עוונותיהם של ישראל. * **המן ירד לצדיקים** על פתח ביתם, **והבינונים** יצאו ולקטו, **והרשעים** שטו למקום רחוק ולקטו. * **לצדיקים** ירד לחם, **לבינונים** עוגות, **והרשעים** הוצרכו לטחון בריחים. * **'שליו'** שצדיקים אוכלים בשלוה, וקרינן **'סליו'** לרשעים דומה כסילוין [קוצים]. * **לחם** לנערים, **שמן** לזקנים, **דבש** לתינוקות. * ירד עם המן תכשיטי [בשמים] נשים שדכין במדוכה, ציקי קדרה שמבשלין בפרור, וירד מרגליות שנאמר והנשיאים הביאו נדבה ממה שבא בבוקר בבוקר [והעננים הביאום]. * **טעמו כטעם לשד השמן: א.** כמו שהתינוק מוצא בשדי אמו כמה טעמים. **ב.** כשד זה שמתהפך לכמה גוונים. * **שאלו לחם כהוגן** וקבלוהו כהוגן בבוקר, **אך בשר ששאלו שלא כהוגן** קבלו בערב [אין זמן להכינו], **ודרך ארץ** שיאכל אדם בשר בערב ולאור האבוקה, ובתחילה היו ישראל דומין לתרנגולין שמנקרין באשפה עד שקבע להם משה זמן סעודה. * **הבינונים מתו לאלתר** כאשר הבשר בין שיניהם, **והרשעים** הצטערו עד חודש ימים. * **וישטחו וקרינן וישחטו** שנתחייבו שחיטה, **שטוח** שירד עם המן שליו שהוא דבר הטעון שחיטה, **אך לרבי** היינו שירד משטיחין- שכבות [דהא כתיב כחול הים עוף כנף, ומשה נצטוה על רוב סימן אחד בעוף]. * **ד' מיני שליו:** שיכלי [הטוב מכולן], קיבלי, פסיוני, שליו והוא הגרוע מכולן, וצולין ונותנין אותו על יג' לחמים, והתחתונה נאכלת רק ע"י תערובת, ולאריסו של רבא המציאו שליו בכל יום עד שמת ר"ח רבו. * **היה טל מעל המן ומתחתיו** ודומה כמונח בקופסה. * **דק מחספס: א.** שנימוח על פס היד. **ב.** בגי' רמח שנבלע ברמ"ח איברים. * **לחם אבירים אכל איש: א.** לחם שמלאכי השרת אוכלין אותו. **ב.** לחם שנבלע באיברים [ונצרכו לנקביהם לדברים שמכרו להם מבחוץ, או רק אחרי שסרחו]. **ג.** אתי על יהושע שאכל כנגד כל ישראל בגז"ש דאיש אשר רוח בו [ולא קאי על משה דכתיב ביה והאיש].

דף עו

המן ירד פעם בשנה: כדי שכולם יכוונו לבם לה', או כדי שיאכלוהו חם, או מפני משוי הדרך. * **לר"א המודעי** גובה המן היה ששים אמה דדריש מהמבול שהיה משתי ארובות והמן היה פי ארבע ממנו דהוה מדלתי שמים או בגז"ש פתיחה, **ור"ט** אמר לו עד מתי אתה מגבב דברים, **ולאיסי** המן התגבר ועלה עד שראוהו כל מלכי מזרח ומערב שנאמר תערוך לפני שולחן נגד צוררי. * **מדכתיב חמש פעמים בתורה לשון עינוי** שמעינן דאיכא חמשה עינויים, **ושתיה בכלל אכילה** שנאמר גבי מעשר שני ואכלת מעשר תירושך וזהו יין, ודחי' דשמא אכליה ע"י אניגרון, **ולרב אחא** יליף מונתת הכסף ביין ושכר **דיליף שכר שכר מנזיר,** ולכן אין לדחות דיין חשיב אכילה ע"י אניגרון, ושכר מיירי בדבילה קעילית. * **תירוש בלשון מקרא** הוא יין ובלשון בנ"א הוא ענבים ולכך הנודר מהתירוש מותר ביין, **ונקרא תירוש ויין** שכל המתגרה בו נעשה רש ומביא יללה לעולם [דמרבה הניאוף ופורענות באה לעולם]. **כתיב ביה תירש וקרינן תירוש** דאם זכה נעשה ראש, לא זכה נעשה רש. **כתיב ביין ישמח** [שין ימנית] **וקרינן ישמח** דזכה משמחו לא זכה משממו, **ורבא אמר** דחמרא וריחני פקחין. * **רחיצה וסיכה** חשיב לעינוי שנאמר בדניאל וסוך לא סכתי [ומרבויא דלישנא 'וסוך' ילפינן לרחיצה], והמלאך אמר לו שהתענה ונשמעו דבריו [ובהו"א יליף מ'ותבא כמים בקרבו וכשמן בעצמותיו' ודחי דאין לומר דמיירי במים הבאים מבחוץ דומיא דשמן, דהא ילפינן לסיכה כשתיה מהאי קרא].

✧✧✧

להערות הארות ולהצטרפות לרשימת התפוצה במייל: k0504166339@gmail.com | מוקדי חלוקה ראשיים: **בביתר** * גבעה B : **מוקד ראשי**- דרכי איש- 0504166339 * שטיבלאך- דרכי איש [היכל השיעורים- בניילונית] * אהל יששכר רח' המגיד ממעזריטש 144 [בניילונית] * קרלין- רח' ברים- 0527616637.
* שטיבלאך פחד יצחק [בכניסה בניילונית] * אמשינוב- הרב גנגר-0527118594 * כולל דורשי ציון- [בניילונית]. * כולל חצות- רח' מוצפי [בניילונית]. * ישיבת תורת רפאל- הבה"ח מ. אזולאי הי"ו. * **גבעה A**: * אהל תורה- רח' הרב קארו [בניילונית] * בוסטון- נציג 0548461804 * היכל עובדיה- הרב אשר עמר הי"ו * ישיבת ברכת מרדכי- הרב טלר * ישיבת טשכנוב- ברלב | **ירושלים**: מקור ברוך-0527667506 * בית ישראל- מיר- 0583221000 * **חדש**- גבעת מרדכי- ישיבת חברון 0548502661 | **דרושים עוד נציגים הרוצים לזכות את הרבים ולפתוח מוקדי הפצה נוספים- פנו למערכת.**
יום יז' בתמוז- יום ההתרמה העולמי להצלת 'בית מדרש גבוה לכהנים- ללימוד הלכות עבודת ביהמ"ק' ולהמשך קיומו >> תרום כעת הו"ק של 10 ₪ בחודש והיה שותף בקירוב הגאולה >> תרומות דרך נדרים או בטל 0504166339